

De bedrijfswagen in België

Thematische fiche op basis van de database ontwikkeld in het kader van het MONITOR-project.

De bedrijfswagen in België

Thematische fiche op basis van de database ontwikkeld in het kader van het MONITOR-project.

Auteurs : Julien Leblud, Brecht Pelssers & Wouter Van den Berghe

Verantwoordelijke uitgever: Karin Genoe.

Uitgever : Institut Vias

Publicatiedatum: 09/12/2019

Gelieve als volgt naar dit document te verwijzen: Julien Leblud, Brecht Pelssers & Wouter Van den Berghe, De bedrijfswagen in België – Thematische fiche op basis van de database ontwikkeld in het kader van het MONITOR-project. Brussel, België: Institut Vias - Kenniscentrum Verkeersveiligheid

Dit rapport is eveneens beschikbaar in het Frans onder de titel: Les voitures de société en Belgique – Fiche thématique utilisant la base de données développée dans le cadre du projet MONITOR, Bruxelles, Belgique : Institut Vias – Centre Connaissance de Sécurité

Dit onderzoek werd mogelijk gemaakt door de financiële steun van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer.

1 De bedrijfswagen in België

Op basis van de gegevens verzameld tijdens de grote MONITOR-enquête kunnen we een inventarisatie maken van de kenmerken, het bezit en het gebruik van bedrijfswagens in België. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat beroepschauffeurs van het onderzoek zijn uitgesloten.

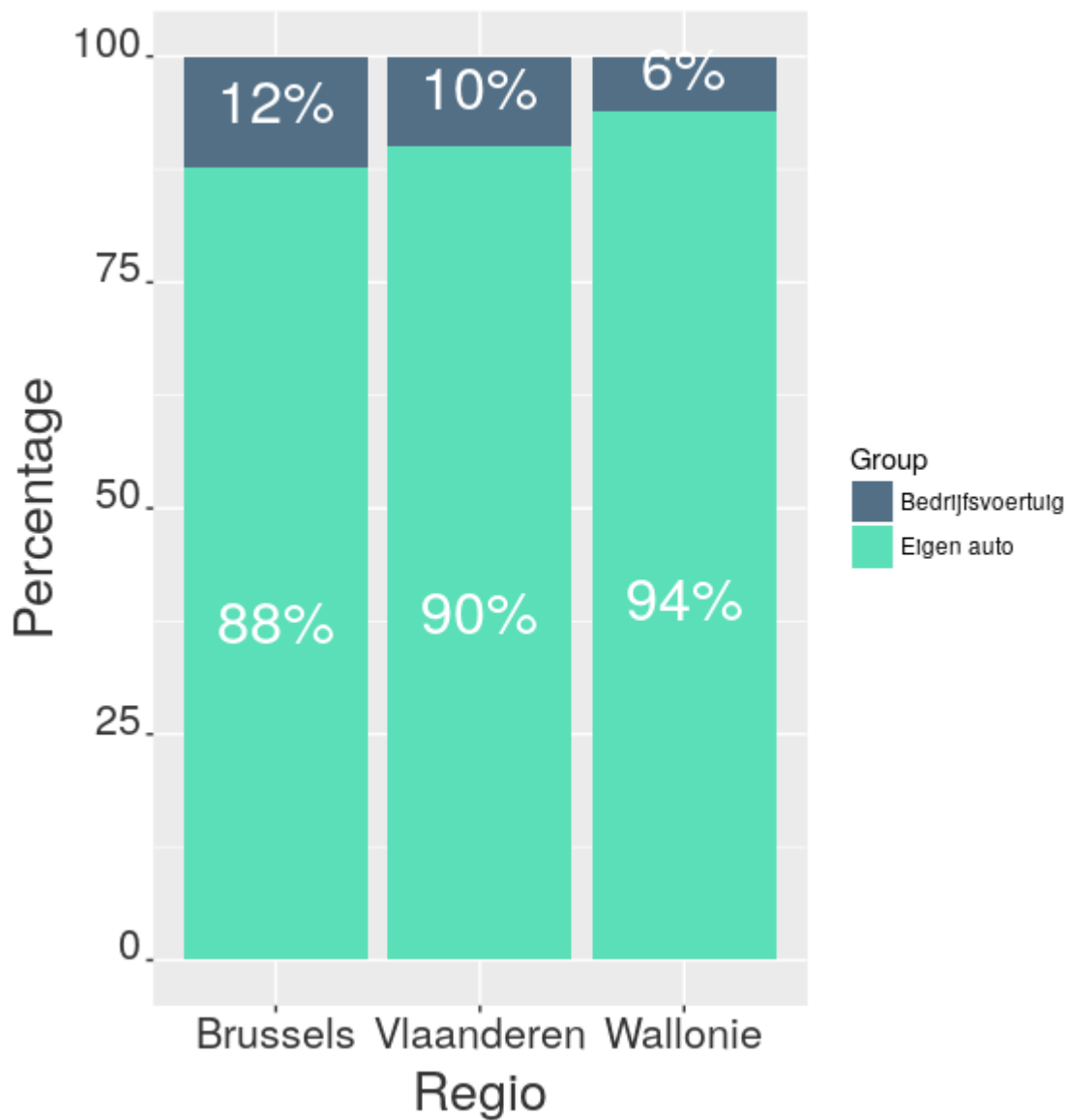
In het MONITOR-project had elke respondent de mogelijkheid om alle auto's die hij/zij thuis bezat nauwkeurig te beschrijven: merk, model, leeftijd, nieuw of gebruikt voertuig, particulier of bedrijf, jaarlijkse kilometerstand, enz. Opgemerkt dient te worden dat in de database 14606 auto's nauwkeurig werden beschreven door 10632 respondenten, waaronder 1538 bedrijfswagens. Het aandeel van de bedrijfswagens binnen het Belgische wagenpark bedroeg in 2016 dus 10,5%.

1.1 Bezit van bedrijfswagens volgens de sociaal-demografische gegevens van de respondenten

Het aandeel bedrijfswagens vertegenwoordigt bij de respondenten varieert naargelang verschillende parameters. In dit hoofdstuk onderzoeken we welke socio-demografische parameters het bezit van bedrijfswagens in België beïnvloeden.

1.1.1 Regio

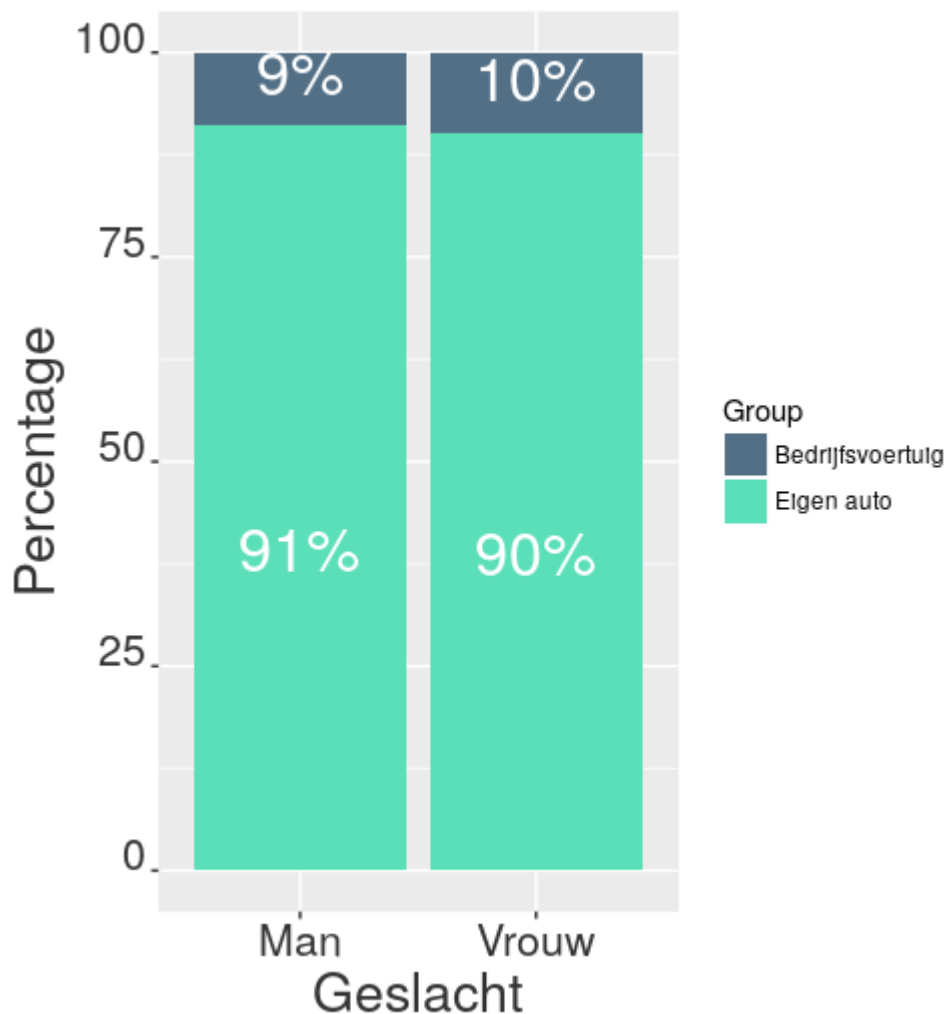
Figuur 1 illustreert het bezitspercentage van bedrijfsvoertuigen volgens de 3 Belgische gewesten. Dit is lager in Wallonië dan in Brussel en Vlaanderen. Het is het hoogste in Vlaanderen, met 12% van alle Vlaamse voertuigen. Dit is twee keer zoveel als in Wallonië. Dit verschil is te verklaren door het type beroep dat men in Vlaanderen en Wallonië aantreft (zie hieronder).

Figuur 1 Percentage bedrijfswagens per regio.

1.1.2 Soort

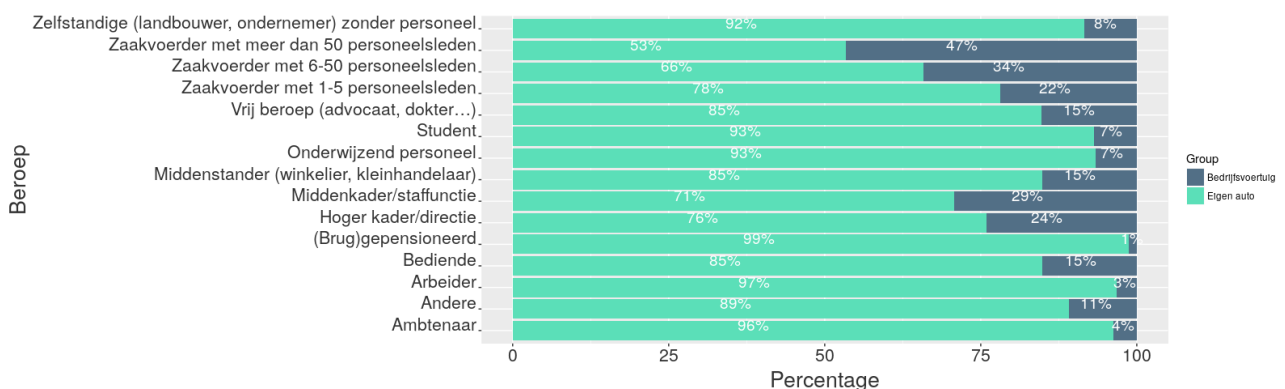
Het aandeel bedrijfswagens varieert weinig naar gelang het geslacht van de eigenaar, zoals Figuur 2 laat zien. Mannen en vrouwen hebben ongeveer hetzelfde aandeel bedrijfswagens. Men kan dus stellen dat in België bedrijfswagens zowel een zaak zijn voor mannen als voor vrouwen.

Figuur 2Percentage bedrijfsvoertuigen van de onderneming naar geslacht

1.1.3 Functie

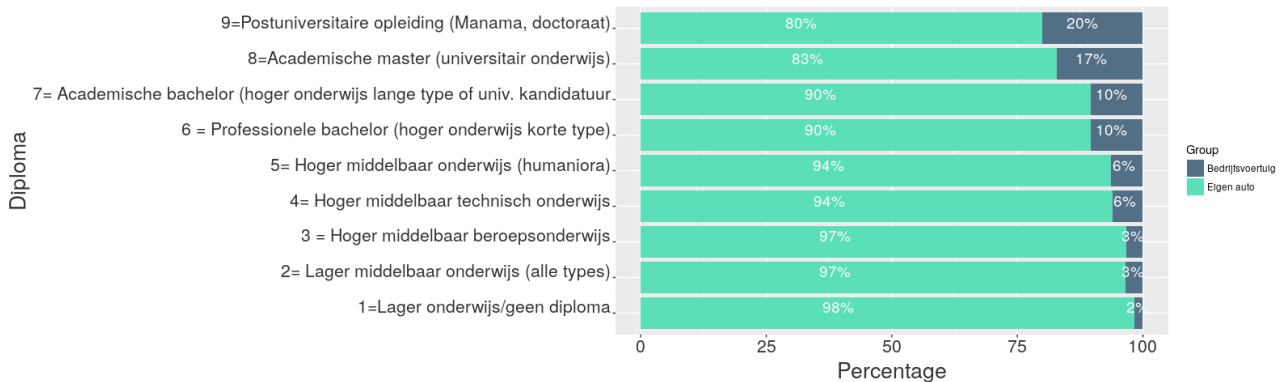
We kunnen we het aandeel van bedrijfsvoertuigen ook vergelijken op basis van het beroep van de eigenaar. De verschillen zijn opmerkelijk: Figuur 3 illustreert deze verschillen. Het is dan ook niet verrassend dat arbeiders en ambtenaren de beroepen zijn waar het vrij zeldzaam is om over een bedrijfswagen te beschikken (slechts 3-4% van de arbeiders en bedienden heeft een bedrijfswagen). Aan de andere kant zijn functies zoals manager of leidinggevende vaak gekoppeld aan een bedrijfswagen. De hoofdprijs gaat naar de bedrijfsleider met meer dan 50 medewerkers, van wie 47% aangeeft een bedrijfswagen te bezitten.

Figuur 3Percentage bedrijfsauto's van de zaak naar beroep van de eigenaar.

1.1.4 Opleidingsniveau

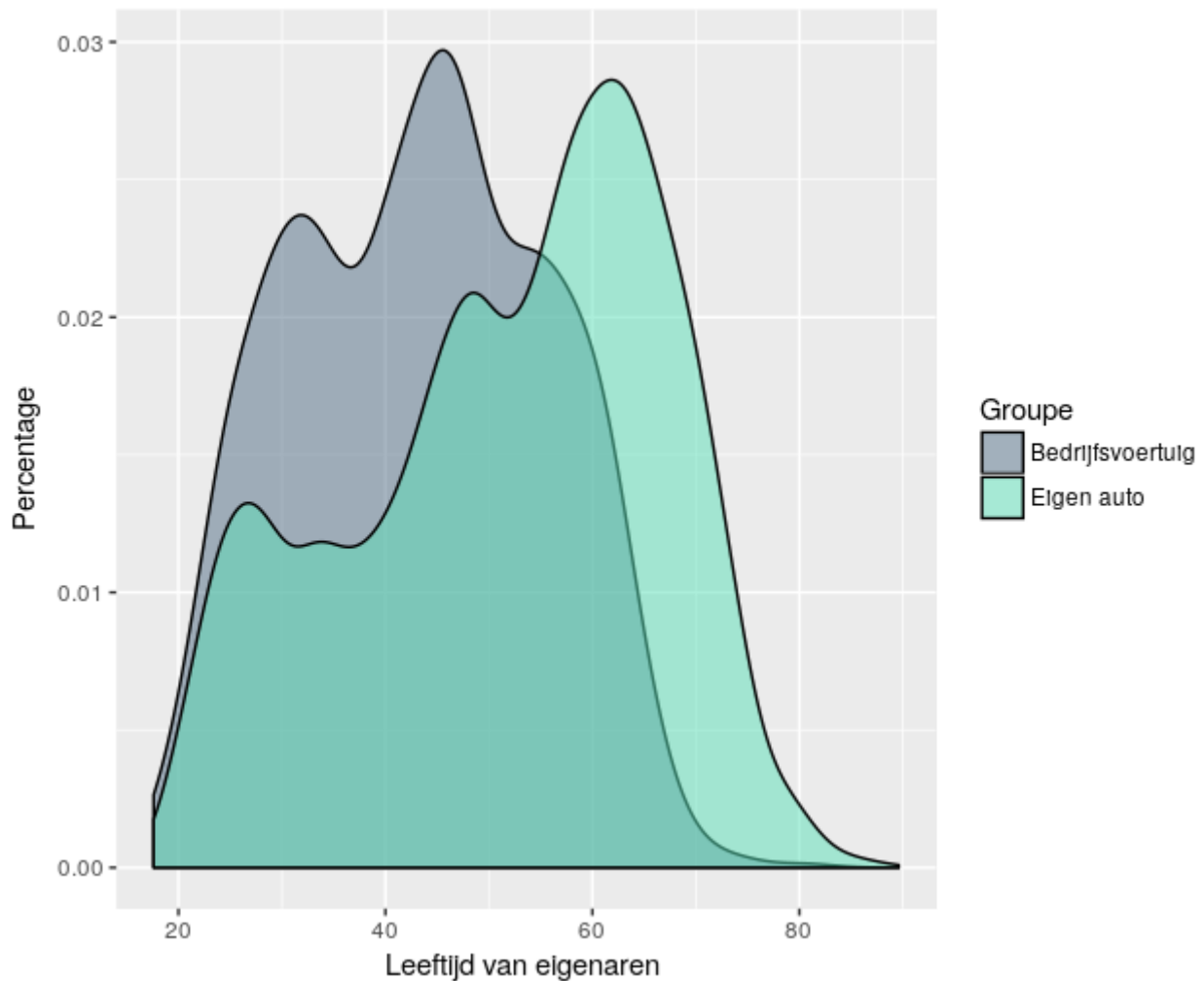
Het opleidingsniveau heeft een sterke invloed op het aandeel van bedrijfsvoertuigen. In Figuur 3 stellen we immers vast dat er volgens de gevolgde studies een geleidelijke evolutie is van het aantal bedrijfswagens. De hoogste opleidingsniveaus hebben veel meer kans om een bedrijfsauto te bezitten dan de laagste niveaus. In onze steekproef gaan we van 2% (lager onderwijs) naar 20% (post-universitair).

Figuur 4Percentage bedrijfsvoertuigen van de onderneming naar opleidingsniveau van de eigenaar

1.1.5 Leeftijd

Figuur 5 illustreert het leeftijdshistogram van autobezitters en bedrijfswagens. De bevolking die in het bezit is van een bedrijfswagen is over het algemeen jonger, met een sterke daling van het bezit van een bedrijfswagen rond de leeftijd van 60-65 jaar, een periode van (vervroegde) pensionering. Aan de andere kant neemt de curve van het privé-autobezit geleidelijk toe tijdens de volwassenheid en bereikt deze zijn maximum op het moment van pensionering.

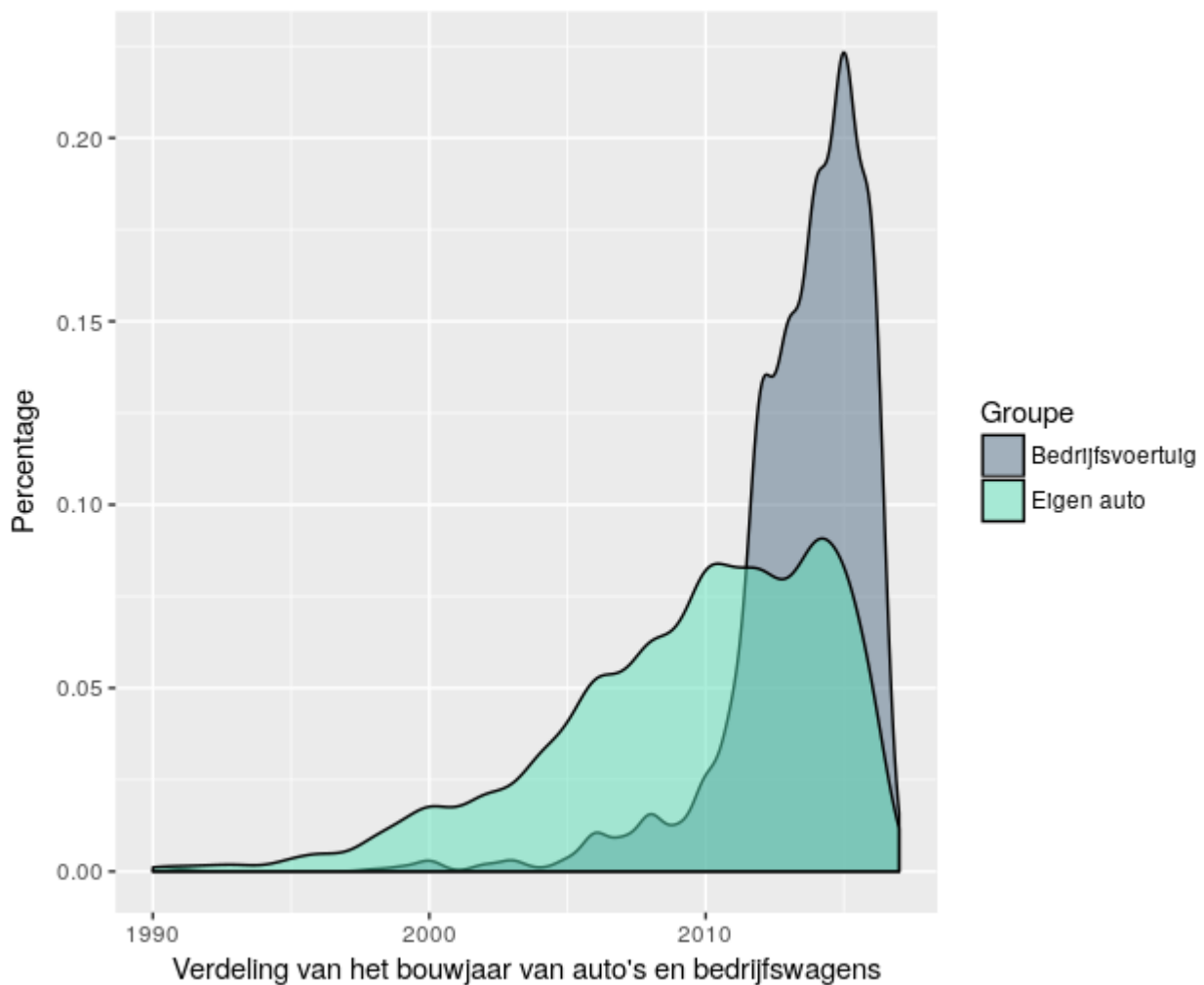
Figuur 5 Leeftijd van eigenaren van klassieke en bedrijfsauto's

1.2 Kenmerken van bedrijfswagens in vergelijking met privé-auto's

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste kenmerken van auto's en het gebruik ervan vergeleken tussen personenauto's en bedrijfswagens.

1.2.1 Leeftijd van het voertuig

De personenauto's zijn ouder dan bedrijfswagens (7 jaar gemiddelde leeftijd, tegenover 3 jaar voor bedrijfswagens). Figuur 6 toont de verdeling van auto's en bedrijfswagens naar bouwjaar. De oppervlakte onder de boog komt overeen met het aandeel van het betrokken voertuig in het jaar. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het merendeel van de bedrijfswagens in 2016 na 2010 is gebouwd. Personenauto's daarentegen hebben een bredere verspreiding, die teruggaat tot na 2000.

Figuur 6 Verdeling van het bouwjaar van auto's en bedrijfswagens

Bedrijfswagens zijn over het algemeen veel nieuwer dan hun particuliere tegenhangers. Dit heeft gevolgen voor de verkeersveiligheid en het milieu. Hoe nieuwer een auto is, hoe meer hij is uitgerust met de nieuwste technologieën op het gebied van passieve en actieve veiligheid enerzijds en hoe minder hij vervuult anderzijds.

1.2.2 Verplaatsingen

Tabel 1 vergelijkt de belangrijkste kenmerken van personenauto's met die van bedrijfswagens in termen van autoverplaatsingen.

Tabel 1 Belangrijkste kenmerken van bedrijfsauto's en auto's van de zaak en auto's van de zaak

Parameter	Eigen auto (N=13068)	Bedrijfswagen (N =1538)
Aandeel	89,5%	10,5%
Gemiddelde jaarlijkse afstand	16.074 km	29.615 km
Jaarlijkse afstand in het buitenland	2.700 km	5.300 km
Gemiddelde leeftijd	7 jaar oud	3 jaar

Afstand per rit (km)	14 km	23 km
Tijd per rit (min.)	19 min	27 min
Gemiddelde snelheid (km/h)	44 km/h	51 km/u
Aantal bijna-ongelukken¹	1 per 1.495 km	1 per 1.446 km
Afstand van huis naar werk?	20 km	38 km

Zoals we eerder hebben gezien, zijn personenauto's ouder dan bedrijfswagens (7 jaar gemiddelde leeftijd, tegenover 3 jaar voor bedrijfsauto's). Bedrijfswagens rijden bijna twee keer zoveel kilometers per jaar (29615 km ten opzichte van 16074 km), verplaatsingen zijn gemiddeld langer (23 km ten opzichte van 14 km voor personenauto's) en duren langer (27 minuten ten opzichte van 19 minuten). De gemiddelde snelheid is iets hoger, wat te wijten kan zijn aan een frequenter gebruik van de snelweg naarmate de ritten langer duren. Opgemerkt moet worden dat de afstand tussen huis en werk gemiddeld twee keer zo groot is voor eigenaren van een bedrijfswagen als voor eigenaren van een personenwagen. De beroepen in verband met bedrijfswagens (zie Figuur 3) zijn vrij gecentraliseerd in België, waardoor mensen meer kilometers moeten afleggen om er te komen. Tot slot is het aantal bijna-ongevallen vrijwel gelijk.

De leeftijd van personenauto's kan echter een rol spelen bij de intensiteit van het gebruik ervan. Aangezien bedrijfswagens jonger zijn en recente voertuigen meer kilometers afleggen, lijkt het misschien logisch dat ze meer gebruikt moeten worden. Om de twee soorten auto's beter met elkaar te kunnen vergelijken, zullen we ons richten op personenauto's en bedrijfsauto's tot 4 jaar oud. Deze gegevens zijn samengevat in Tabel 2.

Tabel 2 Belangrijkste kenmerken van bedrijfswagens en auto's tot 4 jaar oud.

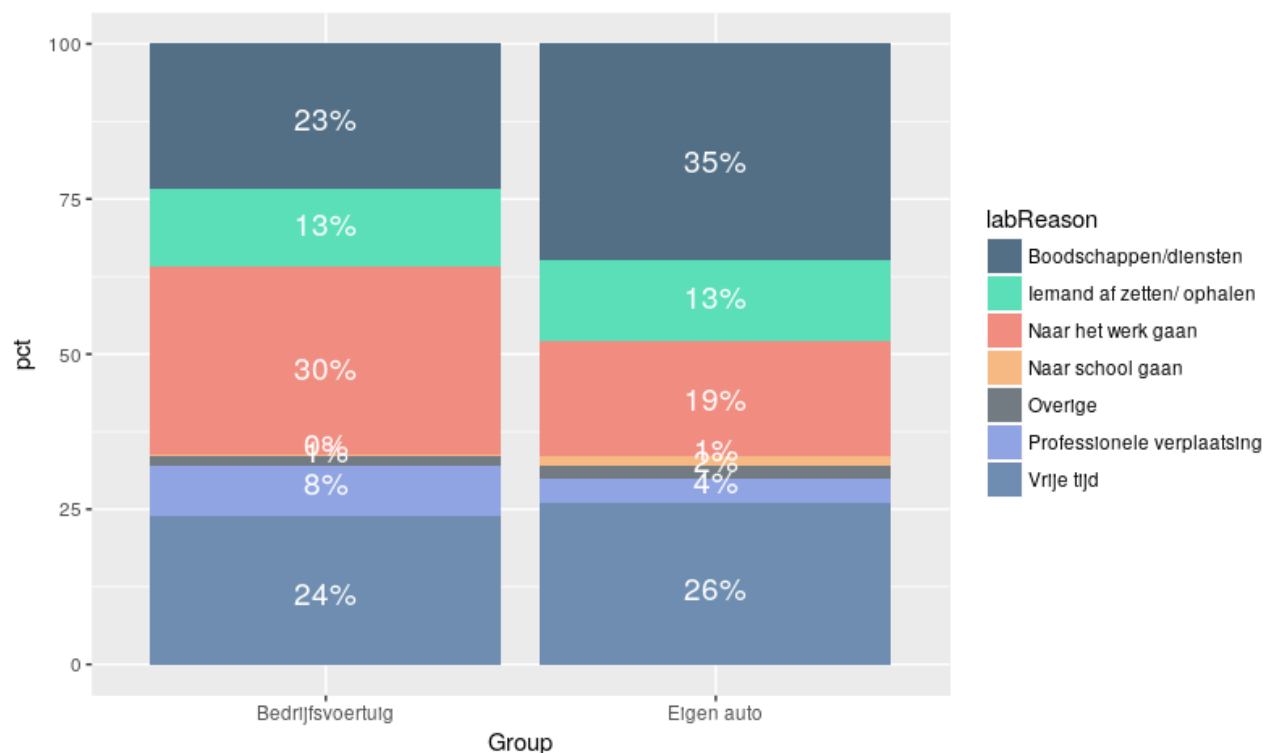
Parameter	Persoonlijke auto (N= 3914)	Bedrijfswagen (N= 1088)
Aandeel	78%	22%
Gemiddelde jaarlijkse afstand	16.858 km	31.343 km
Jaarlijkse afstand in het buitenland	2.663 km	6.053 km
Afstand per rit (km)	18,6 km	28,2 km
Tijd per rit (min.)	22 minuten	31 minuten
Gemiddelde snelheid (km/h)	51 km/u	55 km/h
Aantal gevaarlijke situaties	1 per 1.693 km	1 per 1.393 km

Tabel 2 bevestigt dat zelfs op dezelfde leeftijd bedrijfswagens veel meer rijden dan personenauto's: meer dan 31.000 km per jaar tegenover 17.000 km per jaar voor personenwagens. De verplaatsingen zijn gemiddeld langer, waardoor ze langer duren. Er worden bijna evenveel ongevallen beschreven onder bedrijfswagenbestuurders als onder privé-autobestuurders. Dit kan worden verklaard door het feit dat bedrijfsvoertuigen tijdens de spitsuren vaker zullen rijden (vanwege hun professionele gebruik). Tot slot moet

¹ Bijna-ongelukken worden gedefinieerd als gevaarlijke situaties die niet tot een ongeval hebben geleid: een plotselinge remming die het ABS inschakelt, een noodontwijkingsmanoeuvre, enz.....

ook worden opgemerkt dat het aandeel van de recente auto's van de zaak aanzienlijk is, met een aandeel van 18%.

Geconcludeerd kan dus worden dat bedrijfswagens gemiddeld veel meer rijden dan privé-auto's, vooral om naar het werk te gaan, maar ook voor vrije tijd en winkelen (Figuur 7).

Figuur 7 Redenen voor het reizen met de auto in het volwassen monster.

Als we zakenreizen + thuiswerk buiten beschouwing laten, zien we dat de bedrijfswagen wordt gebruikt op een manier die vergelijkbaar is met een privé-auto, maar met toch 10% meer afstand, en een gemiddelde snelheid die ook 10% hoger ligt (zie Tabel 3). Bedrijfswagens lijken dus niet echt "overgeëxploiteerd" te zijn in vergelijking met privé-auto's in het privéverkeer.

Tabel 3 Vergelijking van het dagelijks gebruik van bedrijfswagens en privévoertuigen voor privé-reizen.

Parameter	Eigen auto	Bedrijfswagen
Totale dagelijkse afstand	36,3 km	40,2 km
Totale tijd met de auto	48 minuten	49 minuten
Gemiddelde snelheid	45,4 km/h	49,2 km/h

1.2.3 Representatieve merken

Tabel 4 illustreert de belangrijkste automerken op de Belgische markt.

Tabel 4 Aandeel van de 15 grootste automerken naar herkomst van de auto's in de top 15 van autofabrikanten

Positie	Eigen auto	Bedrijfswagen
---------	------------	---------------

	Merknaam	Aandeel personenauto's (%)	Merknaam	Aandeel personenauto's (%)
1	Opel	9,5	Volkswagen	15,3
2	Citroën	9,2	Audi	11,9
3	Peugeot	9,0	BMW	10,2
4	Volkswagen	8,9	Mercedes-Benz	8,2
5	Ford	8,9	Volvo	8,0
6	Renault	8,2	Ford	7,2
7	Toyota	5,9	Renault	6,8
8	Mercedes-Benz	3,8	Peugeot	6,3
9	BMW	3,6	Skoda	6,2
10	Audi	3,4	Opel	5,9
11	Nissan	3,2	Citroen	4,9
12	Skoda	2,9	Toyota	2,2
13	Hyundai	2,7	Zitting	1,0
14	Volvo	2,6	Mini	0,8
15	Fiat	2,2	Hyundai	0,6

Het is te zien dat de top 5 van de aanwezige merken totaal verschillend zijn: Opel, Citroën, Peugeot, VW en Ford voor personenauto's en Volkswagen, Audi, BMW, Mercedes en Volvo voor bedrijfswagens. In verhouding is Audi meer aanwezig voor bedrijfswagens, evenals BMW en VW. Aan de andere kant zijn merken als Citroën, Ford, Opel, Peugeot, Toyota en Ford veel meer aanwezig voor personenwagens. De markt voor bedrijfswagens wordt dus duidelijk gedomineerd door Duitse auto's (meer dan de helft van alle bedrijfswagens), terwijl de markt voor privé-auto's eclectischer is met Duitse, Franse, Amerikaanse en Japanse auto's. De markt voor bedrijfswagens wordt in de eerste plaats gekenmerkt door de aanwezigheid van Duitse, Franse, Amerikaanse en Japanse voertuigen.

Vias Instituut

Haachtsesteenweg 1405, 1130 Brussel - Haachtsesteenweg 1405, 1130 Brussel - Haussée de Haecht 1405, 1130 Brussel - +32 2 2 2 244 15 11 - info@vias.be - www.vias.be - www.vias.be - BTW BE 0432.570.411.